

2:a söndagen efter Trefaldighet

Predikan 2026-06-14

Kyrkoherde emeritus Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: Kallelsen till Guds rike

Epistel: Fil. 2:12–16. Evangelium: Luk. 14:16–24.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för att du bjudit in oss till en stora festmåltiden i himlen. Hjälp oss genom din helige Ande så att vi inte i otro avvisar din inbjudan utan tar emot den i tro till evigt liv. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 3:e årg.: Luk. 9:51–62.

51 När tiden för Jesu upptagande var inne vände han sitt ansikte mot Jerusalem, fast besluten att gå dit. 52 Han sände budbärare framför sig, och de gick i väg och kom in i en samarisk by för att förbereda hans ankomst. 53 Men folket tog inte emot honom, eftersom han var på väg mot Jerusalem. 54 När lärjungarna Jakob och Johannes såg det, sade de: ”Herre, vill du att vi ska kalla ner eld från himlen som förtär dem?” 55 Men Jesus vände sig om och tillrättavisade dem. 56 Och de gick vidare till en annan by. 57 Medan de vandrade vägen fram sade någon till honom: ”Jag vill följa dig vart du än går.” 58 Jesus svarade honom: ”Rävorna har lyor och himlens fåglar har bon, men Människosonen har ingenstans att vila sitt huvud.” 59 Till en annan sade han: ”Följ mig!” Mannen svarade: ”Herre, låt mig först gå och begrava min far.” 60 Jesus sade till honom: ”Låt de döda begrava sina döda, men gå du och förkunna Guds rike!” 61 En annan sade: ”Jag ska följa dig, Herre. Men låt mig först ta farväl av min familj.” 62 Jesus svarade: ”Den som sätter handen till plogen och sedan blickar bakåt passar inte för Guds rike.”

Denna söndags ämne är ”Kallelsen till Guds rike”. Evangeliet handlar om inbjudan till den stora festmåltiden och om gästerna som av olika anledningar tackade nej. Husbonden blev då vred och försäkrade att ingen av de bjudna skulle få komma. Tjänarna gick i stället ut i stadens gator och gränder och bjöd in alla möjliga personer: ”fattiga, handikappade, blinda och lama” (Luk. 14:21). När det fortfarande fanns plats gick tjänarna ut på vägar och stigar och bjöd alla de mötte och nödgade dem att komma tills den stora festsalen blev full av folk.

Det är uppenbart att Jesus med denna liknelse talar om *Guds rike*. Ja, det står i texten strax före evangeliet att Jesus och lärjungarna var bjudna på en måltid hos en av de ledande fariséerna. En av gästerna sade: ”Salig är den som får äta vid måltiden i Guds rike!” (Luk. 14:15). Det är då Jesus berättar liknelsen om den stora festmåltiden.

I världsliga sammanhang är det ju en stor ära att bli bjuden på en festmåltid som ordnas av rika och mäktiga personer. Vi kan tänka på den stora nobelfesten som firas varje år i stadshuset i Stockholm. Hur skulle det se ut om alla de inbjudna tackade nej!? Det skulle vara en stor skandal. Nej, man ser det som en stor ära och är också villig att betala kostnaden. Som jämförelse kan nämnas att nobelfesten för arrangörerna härom året kostade drygt 100 miljoner kronor med c:a 1300 gäster, och priset per person (för vanliga gäster) var drygt 3000 kr.

Men i Jesu liknelse är det fråga om en ännu viktigare festmåltid, en himmelsk måltid. Det är Gud själv som bjuder in alla människor till sitt rike. Och platserna där är helt gratis! Detta är ett uttryck för Guds stora nåd. Den stora kostnaden är att Guds Son, Jesus Kristus, har betalat för alltsammans genom sitt eget liv och sitt dyra blod. Därför inbjuder Gud varje

människa att komma helt fritt, utan någon motprestation, utan någon inträdesbiljett. Detta är Guds nåd för Kristi skull.

Men de som sedan länge tillbaka blivit bjudna och nu får en extra påminnelse om att allt är färdigt – de vill inte komma. De tackar hövligt men bestämt nej. En har köpt ett nytt hus och ska åka och titta på det. En annan har köpt fem par nya oxar som han ska provköra och tackar därför nej. En tredje har gift sig och vill därför inte komma.

Detta betyder i klartext att den stora mängden av rika och förnäma gäster tackar nej, medan istället fattiga, sjuka och eländiga människor tackar ja. Precis så är det i Guds rike. När Gud inbjuder alla att komma till himmelen tackar de flesta nej. Det är sådana som menar sig vara rika och friska i sig själva. De menar sig ha viktigare saker i livet än att komma till Guds kyrka och församling där Guds ord förkunnas rent och klart. De förstår inte vilken rikedom och välsignelse som här ges genom ord och sakrament. De menar sig inte behöva detta.

Men de som är fattiga och sjuka är sådana som har förstått att de själva är syndare som inte av egen kraft kan komma in i Guds rike. När så kallelsen kommer till dem blir de glada över att de trots sina synder får komma. De lyssnar på evangeliet om att Gud för Kristi skull har försonat och förlossat dem.

I vår predikotext ges ytterligare exempel. Någon sade till Jesus: *”Jag vill följa dig vart du än går.”* Men Jesus svarade då: *”Rävarna har lyor och himlens fåglar har bon, men Människosonen har ingenstans att vila sitt huvud.”* Den som vill följa Jesus måste alltså vara beredd på att försaka allt. Många säger sig vilja följa Jesus, men när svårigheterna möter drar de sig tillbaka. Så var det också med en annan man i vårt text. När Jesus sade: *”Följ mig!”* svarade han: *”Herre, låt mig först gå och begrava min far.”* Jesus sade då: *”Låt de döda begrava sina döda, men gå du och förkunna Guds rike!”* En tredje person sade: *”Jag ska följa dig, Herre. Men låt mig först ta farväl av min familj.”* Jesus svarade: *”Den som sätter handen till plogen och sedan blickar bakåt passar inte för Guds rike.”*

Här har vi ytterligare tre exempel på sådana som tackade nej till inbjudan. Det är fråga om händelser i vårt dagliga liv. Här i predikotexten var det fråga om övernattnings-, begravning och familj. I evangeliet gällde det ett nytt hus, arbete och äktenskap. Allt detta är sådant som Gud vill hjälpa oss med. Han vill att vi ska sköta vårt hem, arbete och ta väl hand om vår familj och våra anhöriga och även ge dem en god och fin begravning när den dagen kommer. Men det viktiga i våra texter är att sådant också kan bli ett avgörande hinder för den eviga saligheten. Det sker när vi på grund av allt det jordiska tackar nej till inbjudan till Guds rike.

Vi ser det först hos Guds egendomsfolk, det judiska folket. De fick genom Abraham, Isak och Jakob löftet om ett eget land och noggranna anvisningar om vilka lagar som skulle gälla där. Och de fick framför allt löftet om Messias, kvinnans säd, som skulle trampa sönder ormens huvud (1 Mos. 3:15). Mose hade talat om den store Profeten, som skulle komma (4 Mos. 18:15, 18). Jesaja hade förkunnat att jungfrun skulle föda en son (Jes. 7:14) som också skulle vara väldig Gud, fridsfurste (Jes. 9:5). Denne son skulle försona hela världens synd (Jes. 53:5). Jeremia hade utlovat ett nytt förbund som skulle bestå av syndernas förlåtelse (Jer. 31:31–34).

Så kom Jesus till världen och förkunnade Guds ord, botade sjuka, uppväckte döda och gick till sitt lidande och sin död på korset. Så uppstod han och for upp till himlen. Men folkets ledare, fariséerna och de skriftlärde ville inte ta emot honom. De såg Jesus som en falsk profet och höll fast vid sin uppfattning trots att templet sedan förstördes och judarna skingrades ut i hela världen. Och folket följde i regel sina ledare.

Vi förstår att första delen av Jesu liknelse om den stora festmåltiden handlar om dessa som redan för länge sedan hade fått inbjudan. Men när det var dags och Jesus hade kommit till världen, då ville de inte komma.

Den andra delen av liknelsen talar om hur inbjudan sedan gick ut i hela världen till alla hednafolk. De som då nödgades komma var de sjuka och svaga, de föraktade som hade förstått Jesu ord när han sade: *”Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka. Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare”* (Mark. 2:17).

En liknelse får inte pressas. Många i det judiska folket kom verkligen till tro på Jesus. Under tidernas lopp har hela tiden många människor både från det judiska folket och från den övriga världen kommit till tro på Kristus. På det sättet kommer slutligen hela den himmelska festsalen att bli full till sista plats. Det är det Paulus menar med orden: *”Så ska hela Israel bli frälst”* (Rom. 11:26). Det är alltså inte fråga om att alla judar i den yttersta tiden ska bli omvända. Nej, både hedningar och judar, som tror på Kristus, utgör tillsammans hela Israel. Så blir de slutligt frälsta när Kristus kommer tillbaka.

Det allvarliga, som människor inte vill höra talas om i våra texter, är orden om den inbjudande mannens *vrede* när de inbjudna tackade nej. Man tar istället för givet att Gud är tacksam om vi säger ja. Man tänker att Gud utan undantag borde ta emot alla. Det beror på att man inte vill acceptera Bibelns lära om synden, där det kort och gott sägs: *Syndens lön är döden* (Rom. 6:23). Bibeln lär också klart och tydligt att detta straff är *rättvist*. Det är endast vår synd som är orsaken till vår egen förtappelse. Människans synd är framför allt hennes otro. Hon varken kan eller vill acceptera att Bibeln säger: *”Det är fruktansvärt att falla i den levande Gudens händer”* (Hebr. 10:31).

Att följa Guds kallelse innebär att säga ja till Guds ord i allt vad som där sägs. Kallelsen till frälsningen kommer genom ordet som Gud har talat genom sina profeter och apostlar. Där förkunnas både lagens stränghet mot synden och evangeliets förlåtelse för Kristi skull. Detta evangelium möter också i dopet, avlösningen och den heliga nattvarden. Det är på detta sätt Gud bjuder in alla människor till sin kyrka. Att då tacka nej till kallelsen är detsamma som att tacka nej till det eviga livet och saligheten i himlen.

Men vardagens många uppgifter och bekymmer är ofta de hinder som gör att vi tackar nej. Man tänker kanske: *”Jag har inte tid att läsa Bibeln. Andra saker än kyrkobesök är viktigare. Att göra en längre resa för att komma till en rättrogen församling är för besvärligt.”* Hindren kan också vara de svårigheter som uppkommer när det blir motstånd eller förföljelser för Guds ords skull. De egna vännerna eller familjemedlemmarna vill kanske gå en annan väg. Det kostar då på att gå den smala vägen. Oavsett vilka hinder som möter ska vi bekänna vår synd och otro och ovilja att göra det Gud har befallt. Sedan ska vi lägga allt i Guds hand och tänka på vad David skriver i den 23:e psalmen:

”Även om jag vandrar i dödsskuggans dal fruktar jag inget ont, för du är med mig. Din käpp och stav, de tröstar mig. Du dukar för mig ett bord i mina fienders åsyn, du smörjer mitt huvud med olja och låter min bägare flöda över. Ja, godhet och nåd ska följa mig i alla mina livsdagar, och jag ska bo i Herrens hus för alltid” (Ps. 23:4–6). Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.